

JPI OCEANS

Mikroplast faktaark

1907



Bakelite, verdens **første helsyntetiske plast,** ble
oppfunnet i 1907 og endret
måten vi lever på for alltid.

1955

Forsiden på 'Life' magasinet fra 1955 feirer en voksende forbrukerkultur med **"Bruk-og -kast livsstil"** 2020

Plastforbruket på **global skala** har skapt **plastforurensning** over hele verden

2022+

FNs miljøforsamling (UNEA) har fattet et vedtak om en global plastavtale med tittelen 'Slutt plastforurensning: mot et juridisk bindende instrument' i mars 2022. Forhandlinger pågår og vil avsluttes i løpet av 2024.

Hva er mikroplast?

Microplast er syntetiske partikler mellom 1 µm - 5000 µm* in diameter (0,001 mm - 5 mm) som kommer fra ulike kilder og ofte ender opp i havet eller på strender. Plastrester og mikroplastpartikler finnes nå i alle havbasseng, økosystemer, og næringsnett på jorda. *µm = micrometre



Granulater og hensiktsmessig tilsatt mikroplast

Granulater er produsert og kommersielt brukt i plastindustrien som råmateriale for produkter. Disse små partiklene smeltes ned for bruk i en mengde ulike produkter fra kosmetikk til rengjøringsmidler og matoppbevaring til juletrær!

Noen forbrukerprodukter inneholder **hensiktsmessig tilsatt mikroplast og mikroperler**, selv om disse nå **gradvis fases ut**, for eksempel i **kosmetikkindustrien**. Denne typen mikroplast kan **ende opp i naturen direkte** ved bruk av produktet eller ved **uheldige utslipp**.



Uhensiktsmessig dannet mikroplast

Dette er mikroplast som dannes fra **nedbrytingen av større plastfragmenter**, slik som **vannflasker**, **tekstilfibre**, **dekk** og **plastposer**. Denne nedbrytingen er forårsaket fra **eksponering til miljøfaktorer**, i hovedsak ultrafiolett lys fra **sola**, havets **bølger**, og **vind**.





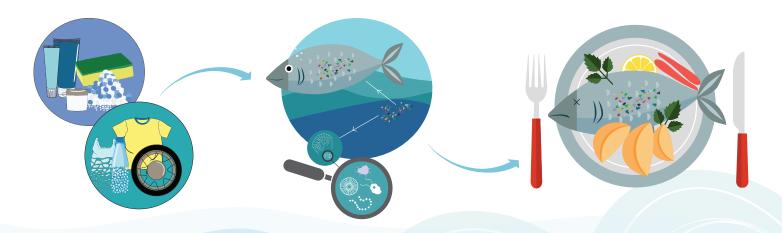
Mikroplast faktaark

Mikroplast kan også være en kilde til kjemikalier. Plast inneholder tilsetningsstoffer, slik som UV-absorbenter eller myknere (for å gjøre materialet mykere og mer fleksibelt), som tilsettes under produksjonen. Disse kjemikaliene kan ende opp i nature. Gitt den store mengden og små størrelsen av mikroplast i vårt naturlige miljø så er de ekstremt vanskelige å fjerne.

Hvordan kommer mikroplast inn i næringskjeden?

Mikroplast kan komme inn i den marine næringskjeden ved å bli spist av mikroskopiske organismer som plankton som deretter blir spist av fisk. De kan også tas opp direkte av fisken, samt av bløtdyr som blåskiell og østers. Mesteparten av mikroplasten går raskt gjennom organsimenes fordøyelsessystemet og går ut med bæsjen! Den aller minste mikroplasten kan overføres til organismer.

Plankton og fisk er henholdsvis lavtrofiske og høytrofiske organismer. Et trofisk nivå er nivået, eller posisjonen, som en **organsime har i næringskjeden**.



Plastforurensning angår alle!

Sjekk ocean.mt/2023/03/02/andromeda for mer informasjon and ressurser, inkludert detaljer om hvordan du kan delta i ANDROMEDAs folkeaksjon!

































ANDROMEDA er finansiert av JPI Oceans med støtte fra følgende nasjonale finansieringsråd: Belgia: the Belgian Federal Science Policy Office (BELSPO) Frankrike: The National Research Agency (ANR) Estonia: Ministry of the Environment of the Estonia Republic (MoE) and the Estonian Research Council (ETAq) Tyskland: Federal Ministry of Education and Research (BMBF) Irland: Marine Institute, and the Dept of Housing, Planning, and Local Government (DHPLG) Malta: Malta Council for Science and Technology (MCST) Norge: The Research Council of Norway (RCN) Spania: Spanish State Research Agency (AEI) Sverige: the Swedish Research Council for Environment, Agricultural Sciences and Spatial Planning (FORMAS) Prosjektkoordinator: richard.sempere@mio.osupytheas.fr